

ӘЛ-ФАРАБИ атындағы ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ
КАЗАХСКИЙ НАЦИОНАЛЬНЫЙ УНИВЕРСИТЕТ имени АЛЬ-ФАРАБИ

РОӘК ОӘБ отырысы аясындағы өтетін
«Университеттегі білім беру бағдарламаларының экспорттық әлеуетін және бәсекеге қабілеттілігін
арттыру» атты

47-ші ғылыми-әдістемелік конференциясының
МАТЕРИАЛДАРЫ
2017 жылдың 26-27 қаңтары

3-кітап

МАТЕРИАЛЫ

47-ой научно-методической конференции

«Повышение конкурентоспособности и экспортного потенциала образовательных программ» в рамках
заседания УМО РУМС

26-27 января 2017 года

Книга 3

Алматы
«Қазақ университеті»
2017

РОӘК ОӘБ отырысы аясындағы өтетін «Университеттегі білім беру бағдарламаларының экспорттық әлеуетін және бәсекеге қабілеттілігін арттыру» атты 47-ші ғылыми-әдістемелік конференциясының материалдары. 2017 жылдың 26-27 қаңтары. 3-кітап. – Алматы: Қазақ университеті, 2017. – 320 б.

ISBN 978-601-04-2195-0

БІРІНШІ СЕКЦИЯ ПЕРВАЯ СЕКЦИЯ

Абылайханова Н.Т., Ахметова А.Б., Тусупбекова Г.А., Құлбаева М.С., Аблайханова Н.Т.,
Швецова Е.В., Тулеуханов С.Т.

АҚПАРАТТЫ ТЕХНОЛОГИЯ ҚҰРАЛДАРЫНЫҢ БИОЛОГИЯНЫ ОҚЫТУДАҒЫ РӨЛІ

Қазіргі таңда Қазақстан Республикасы технологиялық және коммуникативті технологияларды белсенді енгізумен байланысты дамудың ақпаратты сатысына өтпелі кезеңде тұр. Бұл өз алдына берілген технологияларды тиімді қолдануға қажетті білім мен дағдыларды үнемі жаңартып отыруды талап етеді. Ақпаратты технологияларды қолдану заманауи сапалы біліммен қамтамасыз етудің мақсаттары мен міндеттерін жүзеге асыруға толықтай мүмкіндік береді. Бұл тікелей әрбір оқушыдағы құзыреттілікті қалыптастырушы тәсілдермен қатар дамиды. Құзыретті тәсілдерді білім беру үдерісіне енгізу білім жүйесіндегі айтарлықтай күрделі өзгерістерді көздейді. Білім беру үдерісіне құзыретті тәсілді енгізу барысында оқудың мақсаты оқушылардың белгілі бір нәтижеге қол жеткізу үдерісіне айналады. Сондай – ақ, бағалау, ұйымдастырудың нысандары мен әдістері де өзгеріске ұшырайды – білім беру әрекеттік сипатта болады [1]. Құзыреттік тәсіл оқушылардың тәжірибе жұмыстарына белсенді араласуына, топтасып жұмыс істеуге, жеке тұлғалық оқу траекторияларын құруға, пәнаралық байланыстарды пайдалануға, оқушылардың шешімдер қабылдаудағы өзіндік жеке жауапкершілігін дамытуда маңыздылығы зор. Осындай құзыреттілікті қалыптастыруға бағытталған ақпараттық технологияларды білім беру жүйесіндегі әртүрлі пәндерге, соның ішінде биология пәніне енгізу үрдісі кәсіби құзырлығы жан – жақты дамыған, білімді, білгір азаматты дайындауда үлкен орын алады. Биология сабағында ақпаратты технологияны тиімді пайдалану білім сапасының артуына алып келеді, оқушының логикалық ойлау қабілеттіліктерін дамытып, биологияны оқыту үдерісін айтарлықтай көрнекі етеді, оқушыларды жалпылама білім дағдыларының дамуына септігін тигізеді, сабақ барысындағы жұмыстарды жеңілдетеді [2-3].

Сондай – ақ, ақпаратты технология құралдарының маңыздылығынамен байланысты әдебиет көздеріне талдау жұмыстары ақпараттық технологияларды биология сабағында қолдану, педагогикалық ғылымның жаңа даму бағыттарымен уақытылай тынысып отыруға мүмкіндік беретіндігін көрсетті. Педагогикалық технология – бұл білім беру үдерісіндегі мұғалімдер мен оқушыларға арналған оңтайлы жағдайларға негізделген, педагогикалық қызмет пен жоспарлауды тиімді ұйымдастырудың бір жобасы болып табылады.

Қазіргі таңда Қазақстан әлемдік білім алу кеңістігіне бағытталған жаңа білім беру жүйесіне ауысуы кезеңінде (тұсындағы) орын алған бұл үдеріс өз алдына білім жүйесінің жетілдіруді талап етеді. Жаңа жағдайлар мұғалім ендігіде заманауи инновациялық технологияның үлкен ауқымында бағытты жұмыс атқаруы тиіс.

Қазіргі таңда білім беру жүйесіндегі ақпараттық технологиялық бетбұрыстар оқушыларда ақпараттық құзыреттіліктерді дамытуға деген үлкен талпыныстың арқасында орын алып отыр [1,5]. Биология сабағында оқушыларда ақпараттық құзыреттілікті дамытудың маңыздылығы, біріншіден, оқушының әртүрлі ақпарат көздерімен жұмыс жасауына мүмкіндік беретіндігімен анықталады (кітаптар, оқу құралдары, анықтамалар, атластар, карталар, энциклопедия, каталогтар, сөздіктер, CD – Rom, Интернет).

Екіншіден, тапсырманы шешуге қажетті ақпаратты дербес талдауды, жүйелеуді, іздеуді, бөліп алуды, жұмысты ұйымдастыруды, өңдеуді, сақтауды, таратуды үйренеді.

Үшіншіден, ақпарат ағымында бағытталуды, олардың ішінен ең қажеттісін іріктеп алуды меңгереді. Ақпаратты саналы түрде қабылдауды дамыту және ақпарат құралдарын дұрыс қолдану қабілеттіліктері (компьютер, ұялы телефон, факс, интерактивті тақта, электронды оқулық, принтер, сканер, модем) – бұл да ақпаратты құралдардың айтарлықтай жағымды жақтарын айқындай түседі.

Ақпаратты коммуникативті технология құралдары биология сабағының әртүрлі деңгейлерінде қолданылады: жаңа материалды түсіндіру, оқушылардың оқу материалын дербес меңгеру, компьютер және шынайы тәжірибе үйлесіміндегі зерттеулерді зертханалық жұмыс формасы ретінде ұйымдастыру, материалды қайталау, бекіту, жалпылау барысында. Айтарлық жаңа материалды түсіндіру кезінде мультимедиялық презентациялар мен сандық ақпараттық қорлар биология сабағының таптырмас құралы. Биология сабағында сандық ақпараттық қорлармен жұмыс істеудің екі түрі үлкен қолданысқа ие болды. Олар: сабақта білімді бекіту мен кеңейту мақсатында мұғалімнің басқаруымен және оқушының өзіндік жұмысы. Бұл әдістің ең негізгі құндылығы – оқушылар үшін берілген ақпаратты өзіне ыңғайлы ырғақ пен уақытта бірнеше рет қайталап отыруға мүмкіндік береді. Осындай тағы да бір айтарлықтай маңызды факторлардың бірі, ол Интернет желісінде жүзеге асқан заманауи гипермедия – технологиялар әртүрлі серверлерде орналасқан мультимедиялық ақпаратты өзара байланыстыруға, олардың құрылымын анықтауға мүмкіндік береді. Есесіне шексіз ақпарат қорының біртұтастығымен қамтамасыз етеді. Бұндай жағдайда мұғалімдердің басты міндеті оқушыларға биология сабағының тақырыбына сай қажетті ақпарат қорын тауып, бағыт көрсету [3-4].

Жалпы мультимедия – бұл ақпаратты (ақпаратты орта) сақтаушы каналдардың көптігі екендігін еске салып кетейік. Компьютер және мультимедиялық бағдарламалармен көмегімен жасалған жағдайлар, оқушыға автоматикалық жұмыс жүйесі барысында виртуалды (яғни, өзара әсерлесу жағдайында ғана туындайтын) оқыту ортасын модельдей алады. Бұл үшін мультимедиялық құралдармен жабдықталған заманауи компьютерлерді

колданады. Биологияны оқытудың мультимедиялық әдістердің басты ерекшеліктері – бұндай әдістер ауызша, демонстрациялық және тәжірибелік әдістердің белгілерін бір уақытта қамтиды. Және оларды кешенді деп атауға болады, алайда, бұл әдістерді жеке топтарға бөліп қарастырудың қажеті жоқ. Олар ақпарат таратудың барлық жолдарын бойына жинақтайды.

Биологияны оқытудың кешенді әдістерінің ішінен биологиядан лабораториялық жұмыс жүзеге асыруға, тіпті, табиғатқа виртуалды саяхат жасауға мүмкіндік беретін мультимедиялық дәріс пен мультимедиялық тәжірибелік жұмысты айтуға болады. Қазіргі таңда осындай мультимедиялық дәрістердің заманауи құралы – интерактивті тақта. Биология сабағы жаратылыстану бағытындағы пән болғандықтан оқыту барысындағы көрнекіліктер маңызды рөл атқарады [1-4]. Көрнекілік материалдар оқушыларға алған білмдерін ұғынуға және қорытуға көмектеседі. Сондықтан интерактивті тақтада көрсетілген тартымды көріністерге зейіні ауған оқушылар да сабақ барысындағы тапсырмаларға белсенді қатысады.

Білім беру жүйесінде, соның ішінде биология сабағында танымдық іс – әрекетке оқушылардың әрқайсысының белсенді қатынасуын қарастыратын әдістердің бірі – бірлесіп, ұйымдасып білім алу әдісі. Ұйымдасқан жұмыстар дербес, жұптасып немесе топтасып білім алу әдісіне күннен – күнге ауыстырылуда. Ақпараттық технология құралдарын қолдана отырып оқушылардың жұптасып немесе топтасып жұмыс жасауы түсіндірмелі – суретті және репродуктивті әдістерге қарағанда біршама тиімді болып табылады [5-6].

Ақпараттық телекоммуникативті құралдарды мақсатты түрде қолдану арқылы жүзеге асатын айтарлықтай оқытудың тиімді әдістерінің бірі – дидактикалық ойын болып табылады. Оқушыларды оқыту барысында ойындар әдісін қолдануда бірнеше маңызды ерекшеліктерді ескеріп отыру қажет. Ақпаратты коммуникативті технология құралдарын қолдана отырып ойындар әдісін жүргізу барысында, оның қандай ырғақта өтетіндігін алдын ала қарастырып алған жөн. Ойын динамикалы түрде өтуі керек, сондықтан тәртіп жайлы жалпылама түсіндіріп отыру мүмкін емес. Ойын жаттығуларының өткізу әдісін толықтай жақсы меңгеру тиіс. Олардың мақсатын түсіндіріп, белгілі бір ырғақты ұстап, оқушыларға салыстырмалы түрде айтарлықтай жеке жұмыс жасауға мүмкіндік беру керек. Көбіне экологиялық бағыттағы және саяхат ойындары жақсы ұйымдастырады.

Ақпаратты коммуникативті технология құралдарын табиғи білім беру жүйесінде қолдану ағымдағы оқыту технологияларын жаңартуға бағытталған. Олар қазіргі таңдағы оқыту әдістерін ақпарат көздерімен зерттеушілік, ақпараттық – іздеуші және аналитикалық әдістер көмегімен жұмыс жасау арқылы жандандыра түседі. Ақпаратты коммуникативті технология құралдары оқушылардың танымдық қызығушылығын арттырудағы тиімді құралы. Қорытындылай келгенде, биология сабағын оқытуда ақпаратты коммуникативті технология құралдарын қолдану оқу – тәрбие үдерісінің барлық деңгейін қарқындатуға, оқу үдерісі барысында оқушылардың танымдық іс – әрекетін ұтымды ұйымдастыруға, білім алудың дербестігін қамтамасыз ететін білім берудің ашық жүйесін құруға, оқу үдерісін жекешелендіруге мүмкіндік беретін компьютердің маманданған қасиеттерін қолданып және заманауи танымдық құрал – жабдықтарға жүгінуге, күрделі биологиялық жүйелердегі құбылыстар мен үдерістерді компьютерлі графика және компьютерлі модельдеу арқылы зерттеуге, алуантүрлі биологиялық үдерістерді зерттеуге оңтайлы уақыт көлемін таңдауға және жүйелік ойлау арқылы танымдық үдерісті ұйымдастыруды өзгертуге, жеке тұлғаны психологиялық тұрғыдан жетілдіре түсуге, оқушылардағы дағдыларды дамытуға мүмкіндік береді.

Ақпаратты коммуникативті технология табиғат әлеміне тек виртуалды саяхат жүргізгенімен де, бұндай технологиялар биология сабағын айтарлықтай көрнекі, қызықты және оқушыларға біршама түсінікті ете түсетіндігі сөзсіз.

Әдебиеттер тізімі:

1. Қазақстан Республикасының білім беру жүйесін 2015 жылға дейін дамыту тұжырымдамасы.
2. Оқу-тәрбие үрдісінде ақпараттық – коммуникациялық технологияны қолдану қажеттілігі // Информатика негіздері. – Алматы, 2008. – № 4.
3. Цирульникова Р.С. Методика использования информационных и телекоммуникативных технологий в обучении биологии // Новые информационные технологии в образовании: материалы VI междунар. науч.-практ. Конф., Екатеринбург, 12 – 15 марта 2013 г. // ФГАОУ ВПО «Рос. гос. проф.-пед. ун-т». Екатеринбург, 2013. – 138 с.
4. Никишина И.В. Инновационные педагогические технологии и организация учебно-воспитательного и методического процессов в школе: использование интерактивных форм и методов в процессе обучения учащихся и педагогов. 2-е изд., стереотип. // Учитель. – Волгоград, 2008.
5. Головкин Е.А. Технология формирования коммуникативной компетенции молодых специалистов ВУЗА на этапе адаптации к педагогической деятельности // Диссертация на соискание ученой степени кандидата педагогических наук. – Ставрополь, 2014. – 150 с.
6. Лыкова И. В. Формирование ИКТ-компетенции учащихся на уроках биологии // Молодой ученый, 2014. – №3. – С. 939-941.

Алимжанова А.Б.

ЗАМАНАУИ МУЛЬТИМЕДИАЛЫҚ БІЛІМ БЕРУДІ ЖЕТІЛДІРУ ЖОЛДАРЫ: МӘСЕЛЕЛЕР МЕН МҮМКІНДІКТЕР

Мультимедиялық дегеніміз хабарламаны түрлі белгі жүйелерінде – вербалды, графикалық, дыбыстық, фото, бейнелі түрде бере алу мүмкіндігін білдіреді. Мультимедия терминінің өзі ХХ ғасырдың 90-жылдары пайда

**МАЗМҰНЫ
СОДЕРЖАНИЯ**

БІРІНШІ СЕКЦИЯ

ПЕРВАЯ СЕКЦИЯ

Абылайханова Н.Т., Ахметова А.Б., Тусупбекова Г.А., Құлбаева М.С., Аблайханова Н.Т., Швецова Е.В., Тулеуханов С.Т. АҚПАРАТТЫ ТЕХНОЛОГИЯ ҚҰРАЛДАРЫНЫҢ БИОЛОГИЯНЫ ОҚЫТУДАҒЫ РӨЛІ	3
Алимжанова А.Б. ЗАМАНАУИ МУЛЬТИМЕДИАЛЫҚ БІЛІМ БЕРУДІ ЖЕТІЛДІРУ ЖОЛДАРЫ: МӘСЕЛЕЛЕР МЕН МҮМКІНДІКТЕР	4
Анипина А.К., Қалиолла А. ШЕТ ТІЛІН ОҚЫТУДА ҚОЛДАНЫЛАТЫН МУЛЬТИМЕДИА ТЕХНОЛОГИЯЛАРЫНЫҢ НЕГІЗГІ СИПАТТАМАЛАРЫ	8
Асқарова Ә.С., Белегенова С.Ә., Шортанбаева Ж.К., Оспанова Ш.С., Нұғыманова А.О., Бодықбаева М.К. ЖОҒАРҒЫ ОҚУ ОРНЫНДАҒЫ АРНАЙЫ КУРСТАРДЫ ЭЛЕКТРОНДЫ РЕСУРСТАР МЕН ҚАМТУ	10
Асқарова Ә.С., Белегенова С.Ә., Белегенова С.Ә., Оспанова Ш.С., Шортанбаева Ж.К., Бодықбаева М.К. ОҚУ ҮДЕРІСІН ҰЙЫМДАСТЫРУ ФОРМАСЫ РЕТІНДЕ ҚАШЫҚТЫҚТАН ОҚЫТУДЫ ПАЙДАЛАНУ ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ	12
Атамбаева Ш.А., Ивашенко А.Т., Ниязова Р.Е., Ерназарова Г.И., Мелдебекова А.А. СОВРЕМЕННЫЕ ТЕХНОЛОГИИ В УЧЕБНОМ ПРОЦЕССЕ	15
Ахтаева Н.С., Садықова Н.М., Болтаева А.М. МАССОВЫЕ КОММУНИКАЦИИ КАК ОБЪЕКТ УПРАВЛЕНИЯ СОЗНАНИЕМ МОЛОДЕЖИ	17
Байдавлетов М.Д., Тасилова Н.А., Исакова Ғ.З. «ӨМІР БОЙЫ БІЛІМ АЛУ» - ЗАМАН ТАЛАБЫ	19
Баяндинова С.М., Турарбек А.Т. БІТІРУШІЛЕРДІҢ АКТ – ҚҰЗЫРЕТТІЛІГІН ЖОҒАРЛАТУ ҮШІН ҰЛТТЫҚ БІЛКІТІЛІК ШЕҢБЕРІН ДАЙЫНДАУДЫҢ ҚАЖЕТТІЛІГІ	21
Денгельбаева Н.Б. КІТАПХАНАЛАРДАҒЫ ЖАҒАШЫЛДЫҚТЫ ЕНДІРУ ПРОЦЕСТЕРІНІҢ ТЕОРИЯСЫ: ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ, МАЗМҰНЫ МЕН ҚҰРЫЛЫМЫ	22
Джомартова Ш.А. ДОПОЛНИТЕЛЬНОЕ ПРОФЕССИОНАЛЬНОЕ ОБУЧЕНИЕ ПО ИКТ В СИСТЕМЕ «ОБРАЗОВАНИЕ В ТЕЧЕНИЕ ЖИЗНИ»	27
Дудинова Е.И., Мұхамадиева Л.И. ИКТ-МОДЕЛИ В ОБРАЗОВАНИИ ЖУРНАЛИСТОВ И ИЗДАТЕЛЕЙ: СТАТУС СТУДЕНТА И ВЫРАБОТКА КОНКУРЕНТОСПОСОБНЫХ МЕТОДИК ПРЕПОДАВАНИЯ	30
Жаназарова З.Ж., Нурбекова Ж.А. СОВРЕМЕННЫЕ КАДРЫ В СИСТЕМЕ ОБРАЗОВАНИЯ: ИННОВАЦИОННЫЕ ПОДХОДЫ	33
Заурбек А., Айдаров К.А., Урмашев Б.А., Нугманов Ж.А., Джурунтаев Д.З. СИНТЕЗ И МОДЕЛИРОВАНИЕ СХЕМ ЦИФРОВЫХ УСТРОЙСТВ С ИСПОЛЬЗОВАНИЕМ САПР VIVADO И ЯЗЫКА ОПИСАНИЯ ВЫСОКОГО УРОВНЯ VERILOG	36
Камзанова А.Т., Мадалиева З.Б. РОЛЬ ЭКСПЕРИМЕНТАЛЬНОЙ ЛАБОРАТОРИИ В МОДЕЛИРОВАНИИ СОДЕРЖАНИЯ ОБРАЗОВАТЕЛЬНОЙ ПРОГРАММЫ «ПСИХОЛОГИЯ»	41
Карабаева Б.Н., Мадиева З.К. КӨПТІЛДІЛІК АЯСЫНДА КӘСІБИ БАҒЫТТАҒЫ ШЕТЕЛ ТІЛІ САБАҒЫНДА ИНТЕРАКТИВТІ ӘДІСТЕРДІ ҚОЛДАНУ	42
Көшім А.Ғ., Бексентова Р.Т., Ахмеденов Қ. М. ИНТЕРАКТИВТІ ОҚЫТУ МОДЕЛІН ІСКЕ АСЫРУ ҚҰРАЛЫ РЕТІНДЕ СТУДЕНТТЕРДІ ИННОВАЦИЯЛЫҚ ӘДІСПЕН ОҚЫТУ	45
Қарымсақова Н.Т. АҚПАРАТТЫ ҚОРҒАУДЫҢ КРИПТОГРАФИЯЛЫҚ ЖҮЙЕСІНЕ ҚОЙЫЛАТЫН ТАЛАПТАР	46
Копнова О.Л. К ВОПРОСУ О ВОЗМОЖНОСТИ ПРИМЕНЕНИЯ В ПРОЦЕССЕ ОБУЧЕНИЯ ПРОГРАММНЫХ РЕШЕНИЙ ДЛЯ АНАЛИЗА БОЛЬШОГО КОЛИЧЕСТВА ИНФОРМАЦИИ НА ПРИМЕРЕ СРЕДЫ POWERBI	48
Мадиева Г.Б., Мансурова М.Е. МЕДИА-КОРПУС КАЗАХСКОГО ЯЗЫКА	51
Рахимжанова Л.Б., Баймұлдина Н.С. ОБ ОПЫТЕ ПРЕПОДАВАНИЯ КУРСА «ИНФОРМАЦИОННЫЕ И КОММУНИКАЦИОННЫЕ ТЕХНОЛОГИИ» НА АНГЛИЙСКОМ ЯЗЫКЕ	53
Саксенбаева Ж.С., Кожанова А.М. ЖҮЙЕЛІК ДИНАМИКАЛЫҚ МОДЕЛЬДІ БІЛІМ САЛАСЫНА ҚОЛДАНУ	55
Тен Ю.П. ЦИФРОВЫЕ ТЕХНОЛОГИИ В ОБРАЗОВАНИИ И ОБЕСПЕЧЕНИЕ МНОГОПРОФИЛЬНЫХ НАУЧНЫХ ИЗЫСКАНИЙ (ОПЫТ КОРЕИ)	57
Nesterenkov P.A., Nesterenkova L.A. ECHNOLOGICAL ASPECTS OF INNOVATIVE TEACHING METHODS	62
ҮШІНШІ СЕКЦИЯ	
ТРЕТЬЯ СЕКЦИЯ	
Aljanova N.K., Baitenova N.Zh. FEATURES OF PROGRAMME ACCREDITATION PROCEDURE	65
Dosmagambetova R., Kassymova S. IMPROVEMENT OF EDUCATIONAL PUBLIC HEALTH PROGRAMMING IN KAZAKHSTAN:	67
Ihsangalieva G.K., Nurzhanova Zh.S., Raimbekova A.A. THE POLYLINGUAL MODEL OF HIGHER LINGUISTIC EDUCATION	69
Kamzina A., Aksholokova A., Kenzhekanova K. COMMUNICATIVE APPROACH IN FOREIGN LANGUAGE TEACHING	71
Madiyeva G.B., Madiyeva D.B. THE DEVELOPMENT OF INTERCULTURAL COMMUNICATION	73